

Vrijednost strpljivosti (Meka)

Hatib: dr. Mahir ibn Hamed el-Muajkili

11. rebiul-evel 1444. po Hidžri / 7. oktobar 2022.

Hvala Allahu Koji nas je podstakao na strpljivost i učinio je ključem za postizanje najuzvišenijih ciljeva i koji je za strpljive pripremio veliku nagradu i omogućio im da ispune svoje najveće želje. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema druga, i koji je učinio da završnica strpljivosti bude pobjeda, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Njegov rob i poslanik, najbolji čovjek koji je iskušan, pa se strpio, i kojem su date najveće blagodati, pa je bio zahvalan, neka su na njega Allahova milost, mir i blagoslov, i njegovu porodicu i ashabe, čiste predvodnike, i sve one koji su ih slijedili i slijede dok god se smjenjuju dan i noć.

O vjernici, oporučujem sebi i vama bogobožnost, u tajnosti i javnosti, tegobi i lahkoći. Uzvišeni kaže: "I onim, što vam je potrebno za put, snabdijte se. A najbolja opskrba je bogobožnost. I Mene se bojte, o razumom obdareni!" (El-Bekara, 197) Ummete islama! Uzvišeni Allah iskušao je Ejjubu, alejhis-selam, u tijelu, imetku i porodici, i jedino što je ostalo zdravo u njegovom tijelu bili su srce i jezik, a on je to sve strpljivo podnosio, nadajući se Allahovoj nagradi, i nije prestajao spominjati i veličati svoga Gospodara. Njegova bolest potrajala je osamnaest dugih godina, i u tom periodu napustili su ga svi, pa i prisni prijatelji, i nije bilo nikoga ko bi mu ukazao milost i pažnju, osim njegove žene, koja mu je ostala vjerna, čuvajući tako njegovo pravo i uzvraćajući na dobročinstvo dobročinstvom. Bila je ustrajna i strpljiva, i nadala se Allahovoj nagradi, i pored velikog gubitka koji je pretrpjela u porodu i imetku, i teškog života. Ejjubov primjer postao je utjeha svakom strpljivom i pobožnom čovjeku, koji razmišlja u iskušenjima i iz njih crpi pouku. Uzvišeni Allah iskušava Svoje dobre robove, ne da bi ih ponizio, nego da bi strpljivošću postigli deredžu u Džennetu koju im je On pripremio. Imam Ahmed bilježi od Musaba ibn

Sa'da, a on od svoga oca da je rekao: "Rekao sam: 'Allahov poslaniče, koji ljudi imaju najveća iskušenja?', Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odgovorio je: 'Vjerovjesnici, zatim dobri ljudi, zatim oni najuzoritiji u vjeri. Čovjek će biti iskušan prema snazi svoje vjere: ako je njegov vjera jaka, iskušenje će biti veće, a ako je njegova vjera slaba, iskušenje će biti manje. Iskušenja neće prestati sve dok čovjek ne bude hodao zemljom bez ijednog grijeha.'"

Uzvišeni kaže: "I sjeti se roba Našeg Ejžuba kada je Gospodaru svome zavapio: 'Šejtan me na zlo navraća i misli lažne mi uliva!' 'Udri nogom o zemlju – eto hladne vode za kupanje i piće!' – i Mi smo mu iz milosti Naše čeljad njegovu darovali i još toliko uz njih, da bude pouka za one koji imaju pameti – i uzmi rukom svojom snop i njime udari, samo zakletvu ne prekrši! Mi smo znali da je on izdržljiv; divan je rob on bio i mnogo se kajao!" (Sad, 41–44)

O vjernici, strpljivost je jedno od najvrednijih dobrih djela i najplemenitijih osobina. Ona je pola imana – vjerovanja, a druga njegova polovica je zahvalnost. Zbog njegove važnosti i visoke pozicije u vjeri, Kur'an objašnjava njegovu vrijednost na više od devedeset mjesta. Nekada ga spominje zajedno s namazom: "Pomozite sebi strpljenjem i molitvom" (El-Bekara, 45), nekada s Njegovom ljubavlju: "... a Allah voli strpljive" (Ali Imran, 146), nekada ukazuje na to da je On s onima koji su strpljivi: "Allah je doista na strani strpljivih" (El-Bekara, 153).

Allah, džellešānuhu, strpljive će nagraditi bez računanja kao što kaže: "Samo oni koji budu strpljivi bit će bez računa nagrađeni" (Ez-Zumer, 10). On je odlikovao strpljive sa tri stvari koje nije dao nikome drugom: Svojim salavatom, milošću i uputom. U tom smislu dovoljne su riječi Uzvišenog: "Mi ćemo vas dovoditi u iskušenje malo sa strahom i gladovanjem, i time što ćete gubiti imanja i živote, i ljetine. A ti obraduj izdržljive, one koji, kada ih kakva nevolja zadesi, samo kažu: 'Mi smo Allahovi i mi ćemo se Njemu vratiti!' Njih čeka oprost od Gospodara njihova i milost; oni su na Pravome putu!" (El-Bekara, 155–157)

U strpljivosti je svako dobro. Uzvišeni kaže: "... a ako otrpate, to je, doista, bolje za strpljive." (En-Nahl, 126)

Koliko je onih koji su se strpjeli u iskušenju, iskušenje je prošlo, a njima je ostala Allahova ljubav i podrška, a možda iskušenje potraje do smrti, a čovjek kao nagradu postigne Džennet, koji je prostran koliko su prostrani nebesa i Zemlja. Štaviše, oni koji su sačuvani od iskušenja, poželjet će da su iskušani na dunjaluku kada vide kakve je užitke Allah, džellešahu, pripremio za strpljive. Tirmizi bilježi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Kada na Sudnjem danu oni koji su sačuvani od iskušenja budu vidjeli nagradu onih koji su imali iskušenja, poželjet će da su im na ovom svijetu kože kidane kliještima." Uzvišeni kaže: "I niko ne zna kakve ih, kao nagrada za ono što su činili, skrivene radosti čekaju." (Es-Sedžda, 17)

Poštovani vjernici, neki ljudi imaju veoma ograničeno razumijevanje sabura – strpljivosti, za njih je on isključivo vezan za određene situacije i dešavanja na ovom svijetu, belaje i iskušenja koje je nemoguće izbjeći, dok je sabur u suštini ukras čovjeka, koji ga prati kod kuće i na ulici, u porodici, sa prijateljima i komšijama.

U direktnoj komunikaciji s ljudima moguća su uznemiravanja i neprijatne situacije, pa je potrebno biti strpljiv sa različitim karakterima i naravima ljudi, njihovim neznanjem, pa i buntovnim stavom. Uzvišeni kaže: "I ako budete trpjeli i ono što vam se zabranjuje – izbjegavali, njihovo lukavstvo vam neće nimalo nauditi." (Ali Imran, 120)

Imam Ahmed bilježi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Vjernik koji se miješa s ljudima i trpi njihovo uznemiravanje ima veću nagradu od vjernika koji se ne miješa s ljudima i ne trpi njihovo uznemiravanje."

Strpljivost je povezana sa svim aspektima ljudske ličnosti i svim njegovim životnim situacijama, kao što je strpljivost u pokornosti Allahu: "... zato se samo Njemu klanjaj i u tome budi strpljiv! Znaš li da ime Njegovo ima iko!" (Merjem, 65), ili strpljivost u ostavljanju grijeha, i savladavanju poriva, strasti i želja duše: "Ko se bude Allaha bojao i ko strpljiv bude bio – pa, Allah, uistinu, neće dopustiti da propadne nagrada onima koji dobra djela čine" (Jusuf, 90).

Najveći stepen strpljivosti je samosavladavanje u onim stvarima za kojima postoji jak poriv u duši, a koje su, uz to, lako dostižne. Lukavstva upravnikove žene i njenih prijateljica, njeno zavođenje, zaključavanje svih vrata, pripremanje ambijenta za nemoralan čin, uljepšavanje i otvoreni poziv Jusufu, sigurnost od bilo kakve sankcije, sve su to bile "olakšavajuće" okolnosti da Jusuf, alejhis-selam, potpadne pod njen utjecaj, međutim, on je ostao ustrajan u čednosti i nije počinio grijeh prema svome Gospodaru, potražio je utočište kod Njega i zaštitio se bogobojaznošću. "Sačuvaj Bože!", uzviknu on, 'vlasnik me moj lijepo pazi; a oni koji dobro uzvrate zlim neće nikad uspjeti.' I ona je bila poželjela njega, a i on bi nju poželio da od Gospodara svoga nije opomenu ugledao – tako bi, da odvratimo od njega izdajstvo i blud, jer je on uistinu bio Naš iskreni rob." (Jusuf, 23–24)

Buhari i Muslim bilježe da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Nijednom čovjeku nije dat bolji i sveobuhvatniji dar od strpljivosti." Šejh Sa'di rekao je: "Sabur, strpljivost, najveći je dar zbog toga što je povezan sa svim čovjekovim potrebama, stanjima i situacijama. U svakoj situaciji potreban mu je sabur: u pokornosti Allahu, da izvrši ibadet onako kako se to traži od njega, da se sustegne od grijeha i da ga ostavi, da strpljivo podnosi "udarce" sudbine i ne srdi se zbog toga, pa čak da bude strpljiv prema blagodatima i prohtjevima duše, da ga uživanje u njima ne navede da bude ohol i obijestan, nego da zahvaljuje Allahu; dakle, u svim situacijama potreban mu je sabur." Strpljivošću se postiže uspjeh i spas.

Uzvišeni kaže: "O vjernici, budite strpljivi i izdržljivi, na granicama bdijte i Allaha se bojte, da biste postigli ono što želite!" (Ali Imran, 200)

Sabur je opskrba muslimana u svim životnim situacijama, i u svakoj etapi nekog njegovog postignuća. Kada god čovjek bude strpljiv, stići će do željenog cilja i ispunit će se njegove nade i očekivanja. Sabbar – izuzetno strpljiv čovjek, navikava svoju dušu na podnošenje neugodnih situacija, tjera je da bude strpljiva, žrtvuje svoj imetak, vrijeme i trud kako bi došao do cilja i postigao ono što želi.

Musaova, alejhis-selam, ljubav prema znanju navela ga je da kaže svom slugi: "Sve ću ići dok ne stignem do mjesta gdje se sastaju dva mora, ili ću dugo, dugo ići." (El-Kehf, 60)

I tako je išao, sve dok nije rekao: "Daj nam užinu našu, jer smo se od ovog našeg putovanja umorili." (El-Kehf, 62)

Kada je našao Hidra, alejhis-selam, obećao mu je ne samo da će biti strpljiv u traženju znanja nego i da će slušati sva njegova naređenja: "Vidjet ćeš da ću strpljiv biti, ako Bog da", reče Musa, "i da ti se neću ni u čemu protiviti." "Ako ćeš me već pratiti", reče onaj, "onda me ni o čemu ne pitaj dok ti ja o tome prvi ne kažem!" I njih dvojica krenuše. I kad se u lađu ukrcaše, onaj je probuši. "Zar je probuši da potopiš one koji na njoj plove? Učinio si, doista, nešto vrlo krupno!" "Ne rekoh li ja", reče onaj, "da ti, doista, nećeš moći osaburati sa mnom?" (El-Kehf, 69–72)

O vjernici, strpljivost je, doista, odlika Allahovih odabranih robova, osobina vjerovjesnika i poputnina u obožavanju njihovog Gospodara i dostavljanju poslanice. Zbog toga Allah, džellešanh, upućuje poziv Svome Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, da slijedi primjer onih najodlučnijih među njima, pa kaže: "Ti izdrži kao što su izdržali odlučni poslanici i ne traži da im kazna što prije dođe!" (El-Ahkaf, 35)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, odazvao se ovom pozivu, slijedio je njihov primjer, i kada god se sjetio njihovog puta, njegovo strpljenje se pojačavalo, sve dok ih nije nadmašio u strpljivosti. Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, životna biografija je istinski svjedok tegoba, nedaća, napora i iskušenja koja je prošao, kako u Meki tako u Medini. Njegov narod ga je utjerivao u laž, optuživao da se bavi magijom i sihirom, da je lud i da je pjesnik, ismijavali su ga, izjavljivali mu otvoreno neprijateljstvo, uznemiravali ga na najgori mogući način, postavljali mu trnje po putevima, bacali na njega drob zaklanih životinja, držali ga u izolaciji tri godine, u kojima je iskusio sve nedaće ovoga svijeta, glad i bolest, a pokušali su ga i ubiti.

Uzvišeni kaže: "I kad su ti nevjernici zamke razapinjali da bi te u tamnicu bacili ili da bi te ubili ili da bi te prognali; oni su zamke pleli a Allah ih je ometao, jer Allah to najbolje umije." (El-Enfal, 30)

Tirmizi bilježi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Pretrpio sam, radi Allaha, strah i neugodnosti koje niko nije pretrpio." Napustio je Meku, a bila mu je najdraže mjesto na zemlji, i rekao je: "Znam da si ti najbolje i Allahu najdraže mjesto na Zemlji, i da me tvoji stanovnici nisu istjerali iz nje, nikada ne bih sam otišao." (Ahmed)

Sva Poslanikova djeca umrla su za njegova života, osim Fatime, radijallahu anha, pa se strpio i nadao nagradi od Allaha. Znala su proći tri mjeseca, mjesec, pa mjesec, pa mjesec, a u njegovoj kući nije potpaljena vatra.

Muslim bilježi da je jedne noći izašao iz kuće, pa je sreo Ebu Bekra i Omera, radijallahu anhuma, i upitao ih je: "Šta vas je izvelo iz vaših kuća, u ovo doba noći?" "Glad", rekli su oni. "I mene je izvelo ono što je vas izvelo", kazao je on. Imam Ahmed navodi da je Fatima, radijallahu anha, dala Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, komadić ječmenog hljeba, a on joj reče: "Ovo je prvi obrok koji je tvoj otac pojeo u zadnja tri dana."

Štaviše, Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, otišao je s ovog svijeta a nije se najeo ječmenog hljeba. (Buhari)

A o njegovoj strpljivosti u pokornosti Allahu i ustrajnosti u ibadetu, kod kuće i na putovanju, u javnosti i tajnosti, bolesti i zdravlju, ratu i miru, bar o jednom djeliću toga, govori nam Aiša, radijallahu anha, kao što bilježe Buhari i Muslim da je Allahov Vjerovjesnik stajao u namazu dok mu ne bi otekla stopala, pa ga je ona pitala: "Zašto to činiš, a Allah ti je oprostio prošle i buduće grijeha?", a on joj reče: "A zar da ne budem zahvalan rob?"

Poštovani vjernici, budite strpljivi u pokornosti Allahu, ostavljanju grijeha i na onome što je Allah odredio, slijedeći tako primjer predvodnika bogobojažnih i nadajući se nagradi koju je Allah pripremio za strpljive.

Uzvišeni kaže: "I Džennetom i svilom za ono što su trpjeli nagraditi." (El-Insan, 12)
"... i oni koji trpe da bi postigli naklonost Gospodara svoga, i koji molitvu obavljaju, i koji od onoga što im Mi dajemo i tajno i javno udjeljuju, i koji dobrim zlo uzvraćaju – njih čeka najljepše prebivalište, edenski vrtovi u koje će ući oni i roditelji njihovi i žene njihove i porod njihov – oni koji su bili čestiti – i meleki će im ulaziti na svaka vrata: 'Mir neka je vama, zato što ste trpjeli, a divno li je najljepše prebivalište!'" (Er-Ra'd, 22–24)

O vjernici, strpljivost je jedan od stubova imana i put ka zadovoljstvu Milostivog. Strpljivost je za vjeru ono što je glava za tijelo. Nema imana onaj ko nema sabura, i zbog toga Gospodar posebno insistira na njemu, ubraja ga u znakove čovjekove razboritosti i odlučnosti, onima koji se okite njime ukazuje posebnu ljubav i obećava veliku nagradu. Strpljivi ljudi su ljudi jake volje i visokih ambicija.

Uzvišeni kaže: "O sinko moj, obavljaj molitvu i traži da se čine dobra djela, a odvrćaj od hrđavih i strpljivo podnosi ono što te zadesi – dužnost je tako postupiti." (Lukman, 17)

Strpljivi ljudi su ljudi koji razmišljaju i uzimaju pouku. Uzvišeni kaže: "Jedno od znamenja Njegovih su lađe nalik na brda koje morima plove. Ako želi, On umiri vjetar i one na površini njegovoj ostaju nepokretne – to su pouke svakom onom ko je strpljiv i zahvalan." (Eš-Šura, 32–33)

